[2023] 2 ਐਸ ਸੀ ਆਰ

ਡਾ. ਬੀ ਆਰ ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ

ਬਨਾਮ

ਦੇਵਰਸ਼ ਨਾਥ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1141)

14 ਫਰਵਰੀ, 2023

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ ਅਤੇ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ: ਕਲਾ. 226 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਸ਼ੀਟਾਂ/ਉੱਤਰ ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪੇਪਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਮੁੜ-ਚੈਕਿੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੀ-ਚੈਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਵਧੇ ਤਾਂ ਸੋਧਿਆ ਨਤੀਜਾ - ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1, ਤਿੰਨ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ - ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਰੁ. 1 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1, ਨੇ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਰਤਾਵਾਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ: ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਵਾਬ ਦੀ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੀਟਾਂ - ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਪਰੀਖਿਅਕ/ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚੇ ਲਗਾਉਣਾ - ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਖਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪਰੀਖਿਅਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸ਼ੱਕੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਸਾਰੇ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਵਿਗੜਿਆ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਅਲੱਗ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਆਯੋਜਤ: 1.1 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਪਰੀਖਿਅਕ / ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13][483-ਡੀ ਈ]

1.2 ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਭਰ ਰਹੇ ਤੱਥਾਂ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ। -ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੂਲ ਪਰੀਖਿਅਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ 1 ਲੱਖ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। [ਪੈਰਾ 15][484-ਬੀ-ਡੀ]

1.3 ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਨੂੰ 'ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੁਸ਼ਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ' ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਕੱਤਰ (ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ) ਨੂੰ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਾ, ਖਾਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਬ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਮ ਉਮੀਦਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਪਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ/ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਉਮੀਦਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16][484-ਈ-ਜੀ]

1.4 ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵਵਰਸ਼ ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਜਾਂ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17, 17.2][484-i ਐਚ ; 485-ਐਫ]

1.5 ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਕ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਰੀਖਿਅਕ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 17.1][485-ਬੀ-ਸੀ]

1.6 ਭਾਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੇਲੋੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਥਿਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਟਾਲਣਯੋਗ ਸੀ; ਅਤੇ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18][485- ਜੀ ਐਚ; 486-ਏ-ਬੀ]

1.7 ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਪਗਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ

ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ, ਇਮਪਿਊਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 30, 32 ਅਤੇ 33 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 19][486- ਸੀ-ਡੀ]

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮੁਕੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2010) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 759: [2010] 7 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 189; ਰਣ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 357: [2017] 12 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 95; ਡਾ. ਐਨ.ਟੀ.ਆਰ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਯੇਰਾ ਤ੍ਰਿਨਾਧ ਅਤੇ ਹੋਰ. 2022 ਐਸ ਸੀ ਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ ਸੀ 1520 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2010] 7 ਐਸਸੀਆਰ 189	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9
[2017] 12 ਐਸ ਸੀ ਆਰ 95	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 9

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1141

2019 ਦੇ ਡਬਲਯੂ ਸੀ ਨੰਬਰ 871 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 21.05.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਸਤਿਆ ਮੋਹੰਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਵੀਸ਼ਾ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਜੀਵ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਤਿਕਾ ਹਰਿਆਣੀ, ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਅਵਸਥੀ, ਹਿਮਾਂਸ਼ੂ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਦੇਵਵਰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਸਕਾਨ ਸੁਰਾਣਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਅਰਧੇਂਦੁਮੌਲੀ ਕੇ.ਆਰ. ਪ੍ਰਸਾਦ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਸਈਅਦ ਮੇਹਦੀ ਇਮਾਮ, ਆਤਿਫ ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਮਾਮਾ ਅਨੀਸ, ਤਬਰੇਜ਼ ਅਹਿਮਦ, ਉਮਰ ਸਿੱਦੀਕੀ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਸ਼ੰਕਰ ਜੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਰਬਿਆਂਗ ਐਨ ਖਾਨਵੀਰ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਮਦਾਨ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.

1 ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

2 ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹ ਸੁਣੀ ਹੈ।

3 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵਵਰਸ਼ ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.]

21.05.2019, ਸਿਵਲ ਵਿਵਿਧ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 871, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 12 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪੇਪਰ-2 ਦੀ ਉਸਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਰੀ-ਚੈਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਵੱਧ ਗਏ ਸਨ।

3.1 ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਅਕ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਸਨ ਪਰ ਅਸਲ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ, ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਦੇ ਉਕਤ ਪੇਪਰ-2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 100000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਰਤਾ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਖ ਫਿਰ ਵੀ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ/ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਸਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ।

4 ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

4.1 ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਇੱਥੇ), ਐਮ ਬੀ ਬੀ ਐਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ। ਕੋਰਸ ਵਿਖੇ ਐਸ.ਐਨ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਆਗਰਾ, ਦਸੰਬਰ, 2018 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਐਮਬੀਬੀਐਸ (1 ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ, ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੇ ਪੇਪਰ-2 ਵਿੱਚ 600 ਵਿੱਚੋਂ 344 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ 50 ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 6 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ

2. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

4.2 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਦੇ ਉਕਤ ਪੇਪਰ-2 ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ:-

"ਏ. ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਐਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐਸ. (ਪਹਿਲਾ-ਪ੍ਰੋ.) ਲਈ ਪੇਪਰ-2 ਵਿਸ਼ੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉੱਤਰ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਮਤਿਹਾਨ 2018 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੀਚੈਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅੰਕ ਵੱਧ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੋਧਿਆ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸਿਤ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ।
ਬੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਸੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਵਾਰਡ ਕੀਮਤ।"

5. ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸਨ, ਪਹਿਲੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਰਣਨਤਮਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਸਨ, ਅਤੇ 5ਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। 5 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਨੋਟ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਰੀਖਿਅਕ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ, ਤਿੰਨ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ 2-2 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 12.04.2019 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੈੱਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 19, 20 ਅਤੇ 21 ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵਵਰਸ਼ ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮੂਲ ਪਰੀਖਿਅਕ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਸੁਤੰਤਰ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਿਆ (ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ):

"15. ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1, 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ 2 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2, 5 ਵਿੱਚ (ਏ) ਅਤੇ 5(ਬੀ) ਤਿੰਨੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1, 3 ਅਤੇ 4 'ਤੇ ਮੂਲ ਪਰੀਖਿਅਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ.

16. ਜਦੋਂ ਤੋਂ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਧਿਨਿਯਮ 2005 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਣ-ਚੈੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਪਰੀਖਿਅਕ ਨੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਹੁਣ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਾਹਰ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

6. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੈਰਾ 17 ਤੋਂ 28 ਵਿੱਚ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ , ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਕਰਤਾ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੁਤਬੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ। ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਦੇ ਉਕਤ ਪੇਪਰ-2 ਵਿੱਚ 20 ਅੰਕ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਲੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ
7. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਰੀਖਿਅਕ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲੱਖ ਰੁਪਏ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਾਇਨਾਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਗੇ ਕਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਨਾਸਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ/ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ। ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਤਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਯੋਗੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: -

"29. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਔਸਤ ਅੰਕ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੇਪਰ-2 ਵਿਚ 20 ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਅੰਕ ਸ਼ੀਟ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਲੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਓ।

30. ਸਾਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 1,00,000/- (ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ), ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਤੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

31. ਅਸੀਂ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਹੁਣ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਬੇਵਕੂਫ਼, ਬੇਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇ ਜਾਂ ਹੋਰ।

32. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵਵਰਸ਼ ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ]

ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਗਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ (ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ) ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ/ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ/ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ

33 ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਕੱਤਰ (ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ) ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਣ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰੀਖਿਅਕ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ/ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।"

8 ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 25.11.2019 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21.05.2019 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 21.05.2019 ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ 21.05, 2019 ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

9.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬੇਕਾਬੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਅਯੋਗ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਮੁਕੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ: (2010) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 759 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕਿੰਗ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਉੱਤਰ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਪਰੀਖਿਅਕ ਨੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਅੰਕ ਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਜੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 'ਜ਼ੀਰੋ' ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰਾਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਣ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ: (2018) 2 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 357.

10. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਰੀਖਿਅਕ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਦਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
11 ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਬੇਚੈਨੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਝੁਕਾਅ ਨਹੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ, ਪਰ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

12. ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਯੋਗੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

12.1. ਮੁਕੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ: -

"24. ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਂਡ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪਰਿਤੋਸ਼ ਭੂਪੇਸ਼ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੇਠ [(1984) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 27. ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਐਸ ਸੀ 1543], ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਮੁੜ-ਚੈਕਿੰਗ/ਤਸਦੀਕ/ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵਵਰਸ਼ ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

[ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.ਜੇ

ਨੀਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 39-40 ਅਤੇ 42, ਪੈਰੇ 14 ਅਤੇ 16)

"14. ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਨੂੰ, ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਉਪਾਅ, ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ।

16.... ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੀਤੀ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਉੱਤੇ ਨਿਰਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਜਾਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਮੂਰਖਤਾ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

25. ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ [(2004) 6 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 714. 2004 ਐਸ ਸੀ ਸੀ (L&S) 883 AIR 2004 ਐਸ ਸੀ 4116] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਐਸ ਸੀ ਸੀ) ਪੰਨਾ 717-18, ਪੈਰਾ 7)

"7.... ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਆਪਣੀ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੇਖੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਵਰ ਪੇਜ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਬੰਧਤ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

26. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
12.2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਣ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"30. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਹਨ:

30.1. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ;

30.2. ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ) ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤਾਂ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ "। ਤਰਕ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ" ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਦੁਰਲੱਭ ਜਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;
30.3. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀਆਂ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ-ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਹਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਮਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ;
30.4. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
30.5 ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਲਾਭ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

12.3. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਐਨ.ਟੀ.ਆਰ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਯੇਰਾ ਤ੍ਰਿਨਾਧ ਅਤੇ ਹੋਰ: 2022 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 1520 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਰਣ ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

"9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ/ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ/ਸ਼ੀਟਾਂ ਮੰਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਸਕ੍ਰਿਪਟਾਂ/ਉੱਤਰ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।"

13. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤਰ ਪੱਤਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਪਰੀਖਿਅਕ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਧਾਰਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜੀਬੋ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਸਲ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਪਰੀਖਿਅਕ ਨੇ ਉੱਤਰ ਨੰਬਰ 2, 5(ਏ) ਅਤੇ 5(ਬੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਹੋਰ ਪਰੀਖਿਅਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਮਰਥਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ

14. ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵੱਲ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, 21.05.2019 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

15. ਮਿਤੀ 21.05.2019 ਦੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੈਰੇ 17 ਤੋਂ 28 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਭਰ ਰਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ- ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਈਏ ਕਿ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੂਲ ਪਰੀਖਿਅਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਆਪਣੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾ ਲਗਾਉਣਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ 1 ਲੱਖ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ।

16. ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਨਾਸਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਮਤਿਹਾਨ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਕੱਤਰ (ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਿੱਖਿਆ) ਨੂੰ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜਣਾ ਖਾਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਾਜਬ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਆਮ ਉਮੀਦਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਪਰ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ/ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਉਮੀਦਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

17. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਕਤ ਪੈਰੇ 32 ਵਿੱਚ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ

ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅਮੇਦਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਆਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦੇਵਵਰਸ਼ ਐਨ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ.

(ਦਿਨੇਸ਼ ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਜੇ.)

ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਰਕ ਜਾਂ ਤਰਕ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ

17.1. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਰਾਹਤ। ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਗਲਤੀ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਨ ਇਮਤਿਹਾਨ/ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਿਆ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 25.11.2019 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 21.05.2019 ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਚੈਕਿੰਗ ਦੇ ਸਮਾਨ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

17.2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਾਂਗੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਕੱਠੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

18. ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਾਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਲਾਲ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕੈਨਟ ਮਾਵੇਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੇਲੋੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਥਿਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਟਾਲਣਯੋਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ

19. ਇੱਥੇ ਜੋ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪੈਰਾ 29 ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਉਮੀਦ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 30, 32 ਅਤੇ 33 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

20. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੈਰਾ 30, 32 ਅਤੇ 33 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

21. ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1) ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ

(ਵਿਨਾਇਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ਵਤ ਜੈਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ,ਐਲ ਸੀ ਆਰ ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Advocate Shifa Kler